

Riktlinjer för enskilda avlopp i Nyköpings kommun

Antagen av Miljönämnden
2012-12-03

Nyköpings kommun
Samhällsbyggnad
Miljöenheten

Nyköping

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Syfte och omfattning	4
2.1 Syfte	4
2.2 Definitioner	4
3. Funktionskrav	5
3.1 Bakgrund	5
3.2 Säker funktion och användarvänlighet	5
3.3 Dimensionering	5
3.4 Tillämpning av funktionskraven	5
3.5 Kommentarer till olika reningstekniker.....	5
3.6 BDT-vatten	6
4. Åtgärder för befintliga avlopp	7
4.1 Tidigare godkända anläggningar (traditionellt utförande).....	7
4.2 Tillsyn av enskilda avlopp	7
4.3 Prioriterade områden för tillsyn av befintliga avloppsanläggningar	8
5 Handläggningsrutiner	8
5.1 Ärendegång	8
5.2 Krav på ansökan och anmälan	9
5.3 Utformning av beslut.....	9
5.4 Inspektion av anläggning och utförandeintyg	9
5.5 Handläggningsavgifter	10
6 Återföring av näringsämnen	10
6.1 System för återföring	10
6.2 Urinseparering	10
6.3 Kompostering av latrin och avvattnat slam	10
6.4 Eget omhändertagande av slam som ej är avvattnat.....	10
6.5 Eget omhändertagande av fosforfiltermaterial	11
7. Övrigt	11
7.1 Lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter	11
7.2 Samlad bebyggelse	11
Bilaga 1	12
Innebörden av funktionskraven för normal respektive hög skyddsnivå	12
Bilaga 2	13
Nyköpings Kommun har hög skyddsnivå ur miljöskyddssynpunkt inom dessa områden	13
Nyköpings Kommun har hög skyddsnivå ur hälsoskyddssynpunkt under följande förutsättningar	13
Bilaga 3	21
Bilaga 4	22

1. Inledning

Dessa riktlinjer ersätter Nyköpings kommuns tidigare policy för små avloppsanläggningar, MN 2007-12-10, § 97. Riktlinjerna tillämpas vid handläggning av ansökan om tillstånd för att inrätta eller ändra enskilda avlopp dimensionerade för 5-200 personekvivalenter (1-40 hushåll). De har tagits fram för att underlätta bedömningen av vilka krav som bör ställas vid tillsyn och tillståndsprövning. Riktlinjerna är vägledande, varje ärende prövas utifrån de förutsättningar som finns i det enskilda fallet.

Av Sveriges befolkning är ca 10 % anslutna till enskilda avloppsanläggningar. Andelen är inte stor, ändå svarar dessa anläggningar för lika stor närsaltsbelastning på sjöar och vattendrag som de allmänna avloppsanläggningarna. Övergödning orsakas av för höga halter av kväve och fosfor i marken eller vattnet. I havsmiljön är övergödning ett av de allvarligaste hoten. Den orsakar bl.a. algblomning, som leder till att vattnet blir grumligt, tångbältena minskar och artsammansättningen förändras. I värsta fall uppstår syrebrist på bottenarna. Även många sjöar och vattendrag är kraftigt övergödda, och effekterna är i stort sett samma som i havet. I bilaga 3 finns en kartbild som visar övergödningssituationen i Nyköpings kommun.

Vattenmyndigheten har i sin rapport *Områden och källor som göder havet mest inom Norra Östersjöns vattendistrikt* (2009:4) pekat ut Nyköpingsån, Svärtaån och Kilaån samt tre andra vattendrag som prioriterade områden där man på kort sikt bör minska kväve och fosforutsläpp eftersom de har hög belastning på havet.

I Vattenmyndighetens rapport *Övergödda havsvikar och kustnära sjöar inom Norra Östersjöns vattendistrikt* (2009:5) står det att fjärdarna vid Nyköping har bedömts vara de mest belastade vattenförekomsterna i Södermanlands län när det gäller kväve och fosfor. Det påpekas även att trots att den andel som utgörs av belastning från enskilda avlopp är förhållandevis liten bör man beakta att utsläpp av denna typ oftast kan vara biologiskt mer potenta än utsläpp från exempelvis jordbruket pga. att andelen lätt växttillgängligt kväve och fosfor generellt är större i avloppsvatten än i vatten som avvattnar från jordbruksmark.

Riksdagen har i miljö kvalitetsmålet "Ingen övergödning" slagit fast att:

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten skall inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

I bilaga 4 finns en kartbild som visar risken för att ekologisk status/potential inte uppnås till 2015 i sjöar, vattendrag och kustvatten i Nyköpings kommun.

Miljönämnden ansvarar för tillsynen av enskilda avlopp i Nyköpings kommun. I kommunen finns totalt ca 4500 enskilda avlopp. Till stöd för tillsynen finns allmänna råd (till 2 och 26 kap. miljöbalken och 12-14 och 19 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) från Naturvårdsverket som gavs ut i juli 2006 samt en handbok till dessa råd. I de allmänna råden (2006:7) tas kriterier upp för indelning av kommunen i områden med hög respektive normal skyddsnivå, funktionskrav på reningsanläggningar, vad som bör ingå i en tillståndsansökan, krav som bör ställas i tillståndsbeslut med mera.

Miljöbalkens hänsynsregler och de nationella miljömålen är en viktig grund för policyn liksom ovan nämnda allmänna råd från Naturvårdsverket (2006:7). I underlaget har även ingått utredningen *Små avlopp i Södermanlands län- Underlag till kommunal policy*, som tagits fram av en gemensam arbetsgrupp för miljökontoren i länet samt den genom Miljösamverkan Södermanland, framtagna handbok för handläggare av avloppsärenden.

2. Syfte och omfattning

2.1 Syfte

Dessa riktlinjer för enskilda avlopp i Nyköpings kommun anges rutiner och principer för bedömning, krav och handläggning.

Syftet är att:

dels säkerställa en enhetlig bedömning och handläggning, till gagn för såväl fastighetsägare och entreprenörer som handläggande tjänstemän,

dels så långt det är möjligt tillse att enskilda avloppsanläggningar uppfyller höga men rimliga krav på:

- Miljöskydd
- Smittskydd
- Resurshushållning
- Säker funktion och användarvänlighet

Riktlinjerna bör kunna anpassas efter utvecklingen inom området, förändringar i lagstiftning etc. Det är därför viktigt att de ses över och revideras regelbundet.

Dessa riktlinjerna är inte en bindande föreskrift eller förordning, utan ska betraktas som en bedömningsgrund för hur frågor om enskilda avloppsanläggningar bör hanteras i Nyköpings kommun mot bakgrund av miljöbalkens regelverk, lokala förutsättningar samt behov av särskild hänsyn i vissa fall.

2.2 Definitioner

Med avloppsvatten menas i detta dokument spillvatten från vattentoalett (WC-vatten) samt från bad, disk och tvätt (BDT-vatten).

Med enskilda avloppsanläggningar menas i detta dokument avloppsanläggningar dimensionerade för omhändertagande av avloppsvatten från högst 40 hushåll (dvs. 200 person-ekvivalenter, pe).

Med sakkunnig menas i detta dokument person som genom utbildning, yrkeserfarenhet eller på annat sätt fått tillräckliga kunskaper att anlägga avlopp.

Med extremt snålspolande toalett avses toalett som i genomsnitt spolrar med mindre än 1 liter/spolning. För toaletter med stor och liten spolning räknar man med förhållandet 1:5.

3. Funktionskrav

3.1 Bakgrund

Synen på enskilda avlopp har delvis förändrats på senare tid. Tidigare låg fokus främst på att förhindra spridning av smitta, nu riktas uppmärksamhet även mot miljö och kretslopp. I de allmänna råden för små avloppsanläggningar är det mindre viktigt vilken teknik som används utan istället gäller att en viss funktion ska uppnås.

I varje enskilt fall relateras behovet av skyddsåtgärder beträffande miljö- respektive hälso-skydd för den enskilda anordningen till en normal eller hög skyddsnivå. I bilaga 1 och 2 till detta dokument redovisas Nyköpings kommuns funktionskrav och kriterier för de två skyddsnivåerna. Observera att de funktionskrav som anges med siffervärden är menade som riktvärden. Med riktvärde menas ett värde som normalt ska innefattas. Andra krav kan komma att ställas till exempel vid större anläggningar eller om lokaliseringen motiverar detta.

3.2 Säker funktion och användarvänlighet

Avloppsanläggningen ska vara robust, tillförlitlig och driftsäker. Funktionen ska vara enkel att kontrollera. Enklare kontroller av kritiska driftparametrar (finns ofta förslag från leverantörer av teknislösningar) ger ofta en tillräckligt bra information om anläggningens funktion. Möjlighet till provtagning bör finnas efter anläggningen.

För anläggningar av mer teknisk karaktär, där skötseln och kontroll vanligtvis inte kan utföras av fastighetsägaren, ska tillräckliga kontrollsystem finnas. Normalt krävs årlig kontroll av sakkunnig. Protokoll e dyl. ska förvaras på fastigheten och kunna uppvisas på begäran av tillsynsmyndigheten.

3.3 Dimensionering

Som regel dimensioneras avloppsanläggningarna för minst 5 pe om ett hushåll är påkopplat. Ingen skillnad görs för om det är ett permanentboende eller ett fritidsboende. En orsak till detta är att det sker en gradvis övergång till mera permanentboende i fritidshusområden i kommunen. Det beror också på att det är svårt att vid ägarbyte, ombyggnationer med mera kontrollera att avloppsanläggningen är anpassad för de nya förhållandena. Endast i undantagsfall där särskilda skäl föreligger kan en mindre dimensionering godkännas.

3.4 Tillämpning av funktionskraven

I samband med provning av nya avloppsanläggningar tillämpas funktionskrav, se bilaga 1. Vid ändring av befintliga anläggningar ska det prövas hur funktionskraven kan införas på lämpligt sätt. I normalfallet ska dessa krav ställas.

För enbart BDT-vatten kan kraven som syftar till recipientskyddet normalt utgå. Områdets känslighet eller andra miljöskyddsaspekter får avgöra vilken bedömning som behöver göras i det enskilda fallet.

3.5 Kommentarer till olika reningstekniker

Enbart markbädd eller infiltrationsbädd, med eller utan kompaktfiler, som enda reningssteg efter en slamavskiljare med påkopplad WC klarar inte kraven på kretslopp och provtagnings-möjlighet. Det finns även uppgifter om att de har svårt att klara reduktionskraven för fosfor, ens för normal skyddsnivå. Detta tillsammans med det faktum att markbäddars och

infiltrationsbäddars fosforavskiljande förmåga avtar med tiden är de huvudsakliga anledningarna till att tillstånd för enbart markbädd eller infiltrationsbädd, med eller utan kompaktfiler, som enda reningssteg efter en slamavskiljare inte längre ges i Nyköpings Kommun.

Vid installation av sluten tank krävs extremt snålpolande toalett. Kravet ställs för att minska transportererna och få ett lämpligt material för näringsåterföring.

I områden med hög skyddsnivå ur hälsoskyddssynpunkt ska minireningsverk förses med ett efterpoleringssteg som klarar att reducera smittämnen så att utgående vatten uppnår kravet för tillfredsställande badvattenkvalitet (inlandsvatten: 330 intestinala enterokocker och 900 e-coli / 100 ml, kustvatten: 185 och 500 av ovanstående /100 ml, beräknat på en 90 persentilsbedömning). Om minireningsverket i sig visar att det klarar tillfredsställande badvattenkvalitet på utgående vatten krävs endast ett enklare efterpoleringssteg.

I områden med normal skyddsnivå för hälsoskyddet ska ett enklare efterpoleringssteg (t ex grusat dike, stenkista, åkerdränning eller täckdike) alltid finnas om minireningsverk installeras.

För ny typ av anläggning som tidigare inte prövats i Nyköpings Kommun ska alltid analysresultat från en provtagningsserie som visar att den typen av anläggning klarar reduktionskraven kunna uppvisas för miljöenheten. Helst ska provtagningen vara utförd i enlighet med standard EN 12566-3 eller på motsvarande sätt.

I kommunens informationsbroschyr "Information till dig som ska anlägga avlopp i Nyköpings kommun" redovisas vilka avloppslösningar som Miljönämnden hittills bedömt klara normal respektive hög skyddsnivå. Övriga anläggningar bedöms när underlag inkommer.

3.6 BDT-vatten

Gällande BDT-vatten kan man i Naturvårdsverkets handbok om små avloppsanläggningar (2008:3) läsa följande "I och med de nya regler som antagits vad gäller fosforfria tvättmedel kan BDT-vattnet beräknas klara såväl normala som höga krav vad gäller fosfor och även kraven på reduktion av kväve uppfylls utan vidare behandling. Däremot är reduktionen av organiskt material (syretärande ämnen, BOD) otillräcklig. Rening av BDT-vatten bör ändå syfta till vidare reduktion av såväl BOD, fosfor och kväve som oönskade mikroorganismer. Det bör emellertid observeras att BDT-vattnet kan innehålla andra oönskade ämnen som härstammar från kemikalieanvändningen i hushållet."

Miljönämnden anser att BDT-vatten är en potentiell hälsorisk då smittoämnen kan transporteras och spridas till människor och djur. BDT-vatten kan även medföra en olägenhet i form av lukt då organiskt material bryts ned.

Miljönämnden gör bedömningen att så länge det inte är uppenbart att utsläpp av BDT-vatten kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön så kan krav ställas på avloppsanordningen. Bedömningar måste göras separat för varje enskild anläggning.

4. Åtgärder för befintliga avlopp

4.1 Tidigare godkända anläggningar (traditionellt utförande)

Det kan förväntas att en godkänd anläggning bestående av en slamavskiljare med efterföljande infiltrationsbädd alternativt markbädd i de flesta fall klarar att rena avloppsvatten på avsett vis under minst 10 år. Livslängden är dock beroende av flera faktorer och kan därför variera betydligt. Faktorer som kan påverka livslängden är t ex belastning i förhållande till dimensioneringen, korrekt utförande vid anläggandet samt regelbunden skötsel så som slamtömningar.

I bilagorna till handbok för Naturvårdsverkets allmänna råd 2008:3 står att bäddmaterialets fosforavskiljande förmåga är svår att kontrollera, även om den brukar avta exponentiellt med åldern och vara betydligt mindre efter 10–20 år.

Anläggningar byggda innan 1987 är i regel enklare i sitt utförande och förväntas inte klara samma rening som de anläggningar som är utförda i enlighet med Naturvårdsverkets allmänna råd om enskilda avlopp 1987:6.

I samband med bygglov och vid miljönämndens tillsyn görs en bedömning av befintliga avloppsanläggningar. Om de bedöms vara bristfälliga ställs krav på att anläggningen förbättras.

4.2 Tillsyn av enskilda avlopp

Miljönämnden har gett miljöenheten i uppdrag att inventera enskilda avloppsanläggningar i Nyköpings kommun och ställa krav på att bristfälliga anläggningar åtgärdas. Uppdraget är ett led i kommunens arbete med riksdagens nationella miljömål "Ingen övergödning".

Tillsyn av enskilda avloppsanläggningar har pågått i Nyköpings kommun sedan 2005 och har skett områdesvis. Tillsynen i samtliga områden har följts upp genom att beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten har fattats för de hus som har indraget vatten med WC- och BDT-avlopp men som efter slamavskiljning saknar efterföljande reningssteg alternativt har ett efterföljande reningssteg som uppenbart inte fungerar. Förbuden har de senaste åren förenats med vite.

Fastigheter som endast har indraget BDT-avlopp är också med i tillsynen. Även inom den kategorin finns det bristfälliga avloppsanordningar. Krav på dessa anläggningar kommer dock att ställas i ett senare skede eftersom miljönämnden prioriterar de värsta först, det vill säga bristfälliga anläggningar som har WC ansluten. Bristfälliga BDT-anläggningar är bland annat de som saknar någon typ av efterföljande rening, samt de anläggningar som har en defekt slamavskiljare. Görs bedömning att uppenbar risk för olägenhet finns på grund av ett BDT-avlopp så ställs krav på att åtgärder ska vidtas omgående.

Målet i Nyköpings kommun är att senast 2021 ska alla avlopp med WC påkopplat ha bättre rening än slamavskiljning.

4.3 Prioriterade områden för tillsyn av befintliga avloppsanläggningar

Prioriteringen har gjorts utifrån recipienternas känslighet och skyddsvärde samt länsstyrelsens statusklassning.

Dessa områden har hittills fått tillsyn:

1. Kilaåns avrinningsområde
2. Båvens avrinningsområde i Nyköpings kommun
3. Delar av Svärtaåns avrinningsområde

I dessa områden planeras tillsyn inom de närmaste åren:

- Resterande delar av Svärtaåns avrinningsområde
- Kustområdet norr om Vålarö

Punktinsatser av tillsyn eller avsteg från prioriteringen ovan kan ske om behov av detta uppkommer av någon särskild anledning.

5 Handläggningsrutiner

5.1 Ärendegång

Det är viktigt att miljöenhetens roll följer miljöbalkens intensjoner, det vill säga att inte agera som konsult utan som myndighet. Det är givetvis också viktigt att kunna lämna råd och anvisningar, t ex till fastighetsägare som ska anlägga avlopp.

I normalfallet är ärendegången som följer:

1. Fastighetsägaren funderar tillsammans med en konsult/entreprenör på vilken avloppslösning som är bäst (ur alla olika aspekter) på den aktuella fastigheten.
2. Fastighetsägaren kontaktar miljöenheten och avtalar tid med en inspektör för besök på fastigheten. Alternativt kontaktar inspektören fastighetsägaren om det är så att ansökan inkommer utan tidigare kontakt. I de fall markbädd eller infiltrationsbädd ska anläggas krävs att en eller två provgropar grävs, 2 - 2,5 m djupa, för kontroll av jordart samt närhet till berg och grundvatten.
3. Besök på fastigheten. Avloppsanläggningens tänkta läge bedöms av inspektören, som också inspekterar de i förväg grävda groparna. Även omgivningen inspekteras med avseende på närhet till brunnar, grannar, sjöar, vattendrag, träd med mera. Sökande informeras om att anläggningen ska vara åtkomlig för tömningsfordon och hänvisas vid tveksamma fall till renhållningen. Finns fornlämningar i närheten ska samråd med länsstyrelsen ske.
4. När platsen besökts och kompletta ansökningshandlingar inkommit bedöms om tillstånd kan ges enligt ansökan. Om tillstånd inte kan ges så kontaktas fastighetsägaren igen för vidare resonemang.
5. Beslut om tillstånd skrivs. Kopia skickas till sökanden, fastighetsägare samt eventuell entreprenör. Med tillståndet följer villkor för utförandet av avloppsanläggningen. Vid en anmälan om inrättande eller ändring av avloppsanläggning meddelas råd eller föreläggande om försiktighetsmått.
6. Miljöenheten ska ha möjlighet att inspektera avloppsanläggningen innan den täcks över. Detta gäller dock inte för minireningsverk. Dessa får istället ett uppföljande tillsynsbesök när verket varit i drift ca 1 år.

7. Utförandeintygsblankett fylls i och undertecknas av både sökanden (vanligtvis fastighetsägaren) och entreprenör. Denna skickas tillsammans med fotodokumentation till miljöenheten.
8. Ett brev med en bekräftelse på att miljöenheten har tagit emot utförandeintyget samt med eventuella anmärkningar skickas till sökanden samt entreprenör. Anmärkningarna ska åtgärdas innan ärendet avslutas. Miljöenheten skickar en kopia av brevet och utförandeintyget till renhållningen på Nyköpings kommun för notering av hämtningsadress och slamtömningsuppgifter.

5.2 Krav på ansökan och anmälan

Ansökan om tillstånd samt anmälan om ändring ska göras på Nyköpings kommuns blankett avsedd för detta. Blanketten måste vara fullständigt ifylld för att ärendet ska kunna handläggas på rätt sätt. Blanketten måste vara undertecknad.

Tillsammans med ansökningshandlingarna ska en situationsplan över fastigheten i skala 1:400-1:1000 bifogas.

Av situationsplanen ska det framgå:

- Avloppsanläggningens läge och eventuell utsläppspunkt av renat avloppsvatten i dike, åkerdränering eller liknande.
- Fastighetsgränser.
- Befintliga och/eller planerade byggnader på fastigheten.
- Egen och närboendes (inom 200 m) befintliga och/eller planerade vattentäcker. Brunn som hamnar utanför situationsplanen markeras med pil och avstånd från fastighetsgräns åt det håll den är belägen.
- Tillfartsväg och uppställningsplats för slamsugningsfordon.
- Vattendrag eller dräneringar inom 20 meter från planerad avloppsanläggning.
- Eventuell värmepumpinstallation.

I förekommande fall ska en redovisning av förundersökning, exempelvis geohydrologisk undersökning, samt resultat av jordprovtagning bifogas. Om avloppsanläggningen i någon del planeras som infiltrationsanläggning krävs alltid uppgifter om markens infiltrationskapacitet (t ex siktanalys eller perkolationstest).

Grannetrytande krävs om någon granne kan anses vara berörd. Detta krävs bland annat om anläggningen placeras nära fastighetsgräns eller om utlopp mynnar till gemensamt dike.

5.3 Utformning av beslut

Som svar på ansökan om tillstånd till inrättande av avloppsanläggning fattar miljönämnden beslut om att medge tillstånd eller avslå ansökan. Beslut tas av handläggare på delegation om inte särskild anledning finns för att beslutet ska tas i nämnden. Tillståndet förenas med villkor. Vid anmälan om inrättande eller ändring av avloppsanläggning beslutas om åtgärden är tillåtlig, samtidigt meddelas råd eller föreläggande om försiktighetsmått.

5.4 Inspektion av anläggning och utförandeintyg

Miljöenheten ska ha möjlighet att inspektera alla avloppsanläggningar innan de täcks över med undantag för minireningsverken. Minireningsverken får istället ett uppföljande tillsynsbesök efter ca 1 år. Vid det besöket görs bl a en genomgång av egenkontroll och skötsel tillsammans med fastighetsägaren.

En utförandeintygsblankett ska alltid lämnas in till miljöenheten efter att anläggningen färdigställt. På denna intygar utföraren och sökanden att anläggningen är utförd i enlighet med tillverkarens lägningsanvisningar samt beslutet. Dokumentation av anläggningens uppbyggnad ska göras genom fotografering av de olika stegen i anläggandet. Ett urval av bilderna ska skickas med utförandeintyget enligt anvisningar på utförandeintygsblanketten.

5.5 Handläggningsavgifter

Avgift för handläggning av ansökan och anmälan tas ut enligt den av kommunfullmäktige fastställda taxan.

6 Återföring av näringsämnen

6.1 System för återföring

Vilka krav som ska ställas på avloppsanläggningar regleras i miljöbalken. Utöver att förhindra olägenheter för människors hälsa och miljön ska avloppssystemen enligt miljöbalkens 2 kap. § 5 också ge möjlighet till återföring av näringsämnen till odlad mark. Det är kommunens ansvar att det finns lokala system för omhändertagande och återföring av avloppsfraktioner. Nyköpings kommun bör se över möjligheten att tillskapa sådana system.

6.2 Urinseparering

I dagsläget finns inget system för återföring av separerad urin i kommunens regi. Fastighetsägare som vill installera urinsorterande avloppslösningar kan få tömning av urintanken på samma sätt som sker för slamavskiljarna. Urinen körs då till Brandholmens reningsverk.

De som vill och har möjlighet kan få sprida urinen på den egna fastigheten. Dock ej i tätbebyggda områden, ex detaljplanerat område eller tätbebyggda fritidshusområden. I kommunens informationsbroschyr "Information till dig som ska anlägga avlopp i Nyköpings kommun" finns beskrivet vilka krav som ställs i Nyköpings kommun gällande detta. Vad som gäller för eget omhändertagande av urin regleras i Nyköpings kommuns renhållningsordning. Miljöenheten skickar en kopia på tillståndet om eget omhändertagande till renhållningen.

6.3 Kompostering av latrin och avvattnat slam

Finns det förutsättningar kan tillstånd ges för kompostering av latrin eller avvattnat slam i egen regi. Kompostering ska ske på ett hygieniskt sätt utan risker för människors hälsa eller miljön.

I kommunens informationsbroschyr "Information till dig som ska anlägga avlopp i Nyköpings kommun" finns beskrivet vilka krav som ställs i Nyköpings kommun gällande detta. Vad som gäller för kompostering av latrin och avvattnat slam regleras i Nyköpings kommuns renhållningsordning. Miljöenheten skickar en kopia på tillståndet om eget omhändertagande till renhållningen.

6.4 Eget omhändertagande av slam som ej är avvattnat

Eget omhändertagande av slam som uppkommit vid bostad på jordbruksfastighet kan medges om fastighetsinnehavaren kan ta hand om slammet på ett, ur miljö- och smittspridningssynpunkt, bra sätt. Omhändertagandet ska ske på den egna fastigheten. Vad

som gäller för eget omhändertagande av slam regleras i Nyköpings kommuns renhållningsordning. Miljöenheten skickar en kopia på tillståndet om eget omhändertagande till renhållningen.

6.5 Eget omhändertagande av fosforfiltermaterial

Eget omhändertagande av förbrukat fosforfiltermaterial kan medges om fastighetsinnehavaren kan ta hand om materialet på ett, ur miljö- och smittspridningssynpunkt, bra sätt. Omhändertagandet ska ske på den egna fastigheten och spridas på jordbruksmark. Vad som gäller för eget omhändertagande av fosforfiltermaterial regleras i Nyköpings kommuns renhållningsordning. Miljöenheten skickar en kopia på tillståndet om eget omhändertagande till renhållningen.

7. Övrigt

7.1 Lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter

Kommunala föreskrifter för att hindra olägenhet för människors hälsa inom Nyköpings kommun – antagna av kommunfullmäktige 8 mars 2005 gäller oförändrat. Dessa innebär bland annat att inom område med detaljplan krävs tillstånd för att inrätta en avloppsanordning även om vattentoilet inte är ansluten till anordningen och att multrum, förmultnings-, förpacknings-, eller eltoilet inte får inrättas utan tillstånd av miljönämnden.

7.2 Samlad bebyggelse

Ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt anser miljönämnden att den bästa avloppslösningen är anslutning till kommunalt avloppsreningsverk. De kommunala verken har en hög driftsäkerhet, god rening och man slipper problemet med många spridda utsläppspunkter som bland annat kan begränsa tillgången på grundvatten av dricksvattenkvalitet.

Om kommunalt avlopp inte går att ordna bör i första hand möjligheten för gemensamma lösningar prövas.

Vid samlad bebyggelse bör gemensamma (enskilda eller kommunala) anläggningar anordnas. Samlad bebyggelse är det om minst 10-20 byggnader ligger på tomter som gränsar till varandra eller åtskiljs endast av väg, parkmark eller dylikt,

I samband med planläggandet för eventuella utökade byggrätter för omvandlings- eller fritidsområden bör det utredas hur man kan lösa avlopps- och vattenförsörjningen på ett långsiktigt hållbart sätt. Innan beviljandet bör även föreslagna åtgärder genomföras. Utökade byggrätter ökar i regel permanentningen i området och därmed belastningen på yt- och grundvatten.

Bilaga 1

Innebörden av funktionskraven för normal respektive hög skyddsnivå (Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7)

Hälsoskydd

Normal nivå

A. Utsläpp av avloppsvatten medverkar inte till en väsentligt ökad risk för smitta eller annan olägenhet, t ex lukt, där människor kan exponeras för det, exempelvis genom förorening av dricksvatten, grundvatten eller badvatten.

B. Den hantering av restprodukter från anordningen som äger rum på fastigheten kan skötas på ett hygieniskt acceptabelt sätt.

Hög nivå Utöver A-B:

C. Ytterligare skyddsåtgärder utöver den huvudsakliga reningen i anordningen vidtas. Exempelvis kan det finnas behov av att förbjuda vissa utsläpp, att göra utsläppspunkten mer svårtillgänglig, att öka anordningens robusthet eller att lägga till reningssteg som ytterligare reducerar föroreningsinnehållet, ökar uppehållstiden, utjämnar varierande flöden eller tar emot eventuellt bräddat vatten.

Miljöskydd

Normal nivå

A. Teknik som begränsar användningen av vatten används, t ex vattensnåla armaturer.

B. Fosfatfria tvättmedel och hushållskemikalier används.

C. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 90 % reduktion av organiska ämnen (mätt som BOD₇)

D. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 70 % reduktion av fosfor (tot-P)

E. Avloppsanordningen möjliggör återvinning av näringsämnen ur avloppsfraktioner eller andra restprodukter.

F. Åtgärder vidtas för att minimera risk för smitta eller annan olägenhet för djur.

Hög nivå Utöver A-C, E och F:

G. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 90 % reduktion av fosfor (tot-P)

H. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 50 % reduktion av kväve (tot-N)

Bilaga 2

Nyköpings Kommun har hög skyddsnivå ur miljöskyddssynpunkt inom dessa områden

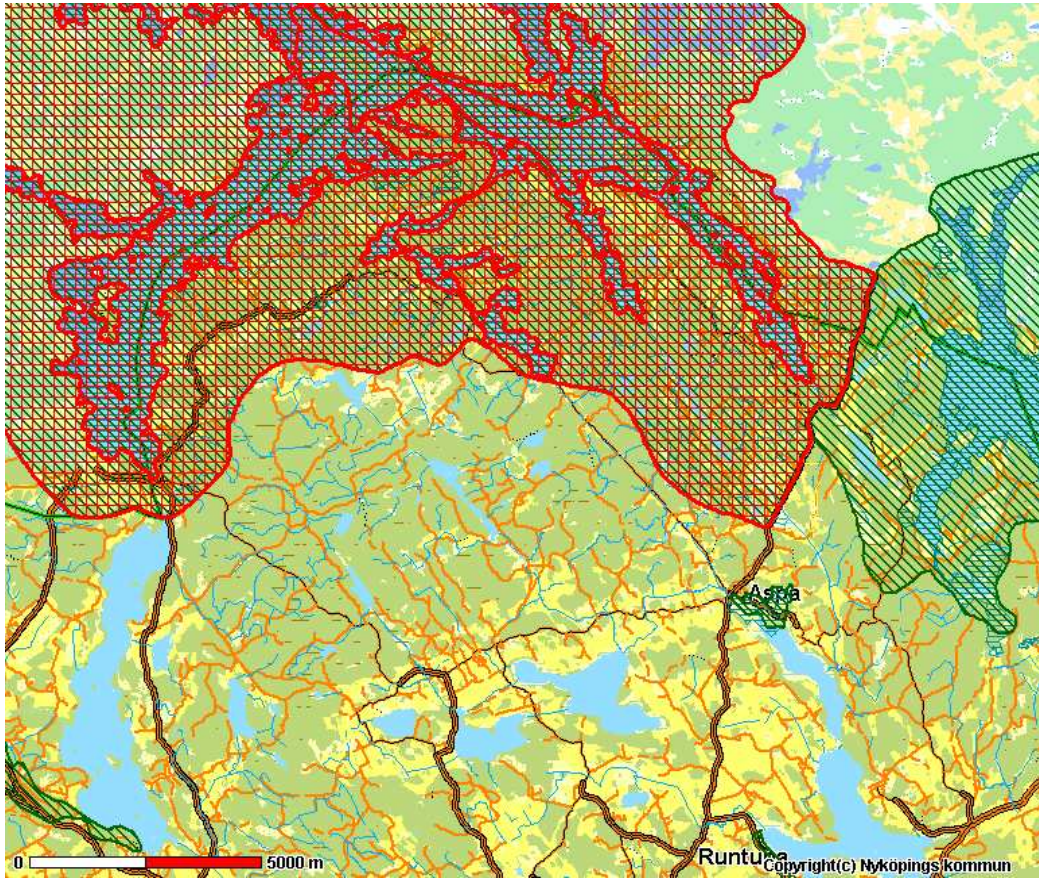
- Avloppsanläggningar som ligger närmare än 500 meter från hav, sjöar och större vattendrag. Till större vattendrag räknas Kilaån (inklusive Ramundsback och Vretaån), Svartaån, Nyköpingsån och Husbyån.
- Skyddade områden särskilt upptagna i förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.
- Område där den sammanlagda belastningen är eller riskerar att bli hög på grund av antalet utsläppskällor, till exempel inom fritidsområden där fritidsbebyggelsen omvandlas till permanentbostäder och detta kan medföra stegvis försämrad vattenkvalitet eller kvantitet. (För närvarande Kvegerö, Granlund, Kisäng, Uttervik och Vålarö)
- Områden som ur natursynpunkt är skyddade enligt 7 kap miljöbalken samt områden av riksintresse för naturvården och som kan påverkas negativt av avloppsutsläpp. Detta gäller följande områden
 - Båvenområdet
 - Davik
 - Hallbosjön med Bärstakärret
 - Kilaån
 - Likstammen-Trön
 - Stora Marsäng
 - Södermanlands kust och skärgård
 - Västra Djupvik
 - Nynäs, stendörren
 - Nyköpingsån
 - Lövsund
 - Vedaån (enbart Natura 2000-område)

Hög skyddsnivå kan även gälla i närheten av dessa områden om utgående avloppsvatten rinner i riktning mot området. När det är aktuellt gör miljöenheten en bedömning i varje enskilt fall.

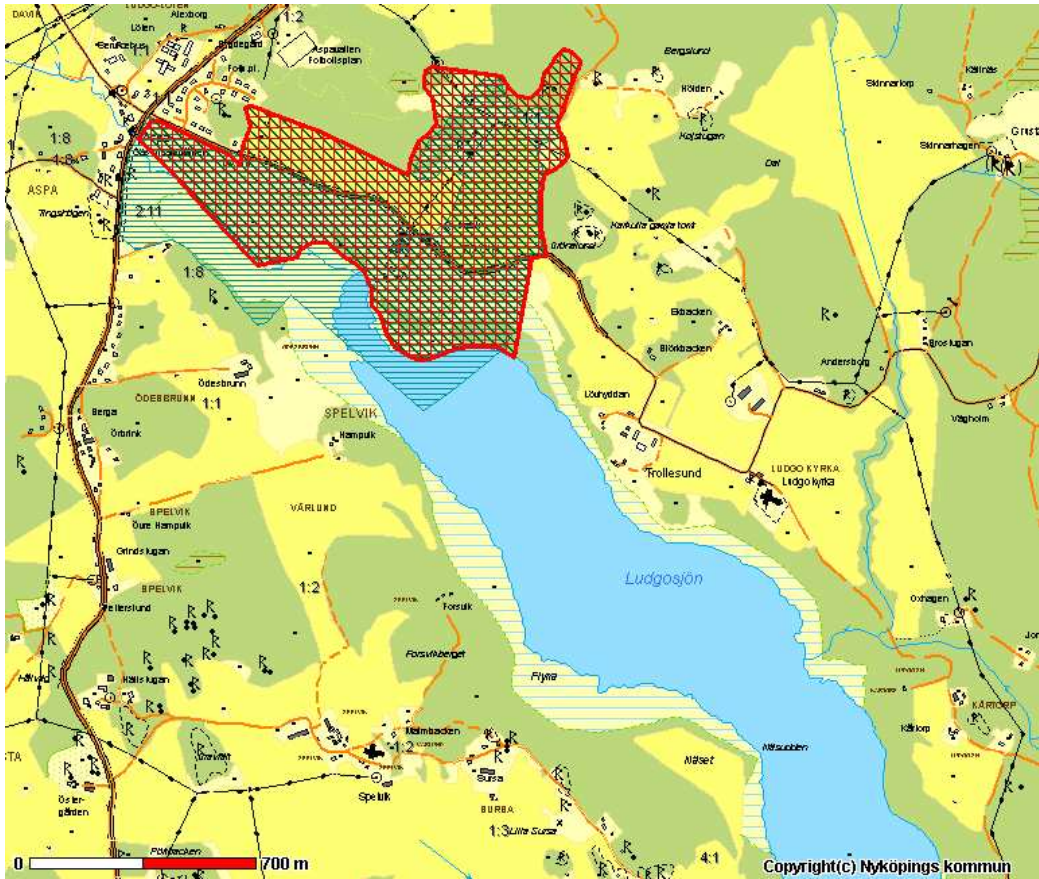
Översiktliga kartor över dessa områden finns på nästkommande sidor. Närmare beskrivningar finns även i Översiktsplan 2003 för Nyköpings kommun.

Nyköpings Kommun har hög skyddsnivå ur hälsoskyddssynpunkt under följande förutsättningar

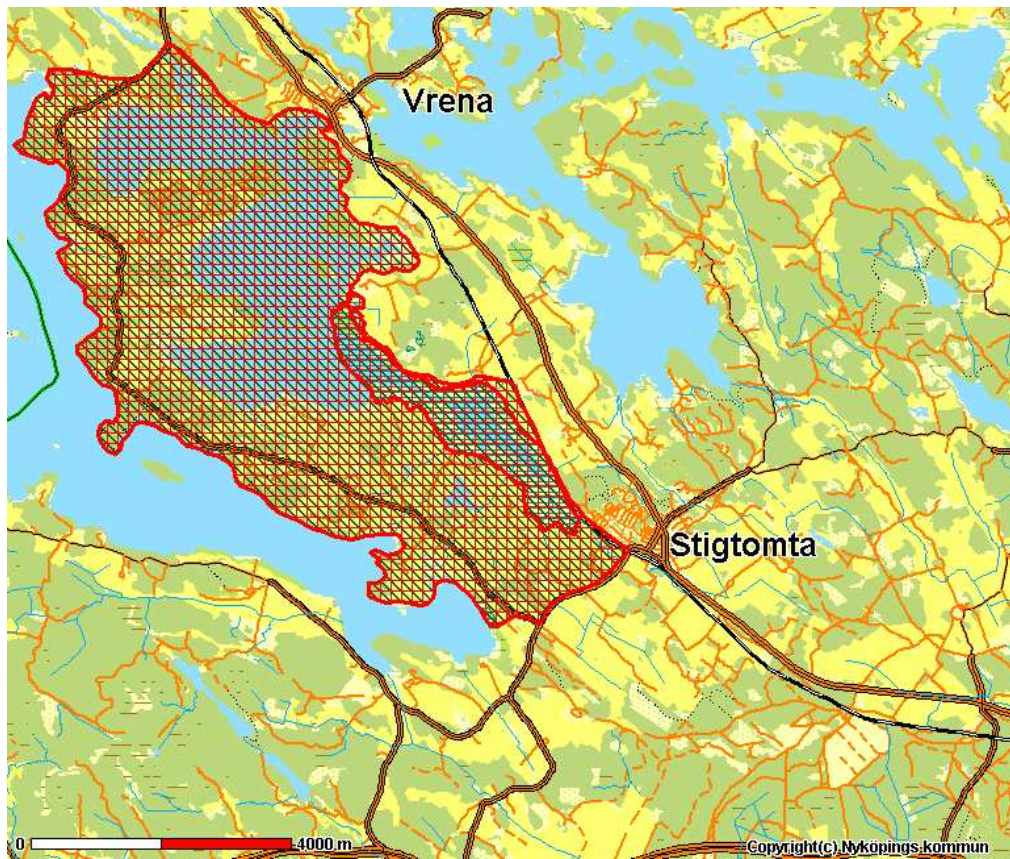
- inom 100 m (vattnets väg) till badsjöar,
- i tät bebyggelse (t ex vissa fritidsområden, för närvarande Kvegerö, Granlund, Vålarö, Uttervik),
- i vattenskyddsområden och nära andra större vattentäkter,
- om betande djur vistas i anslutning till utsläppet.

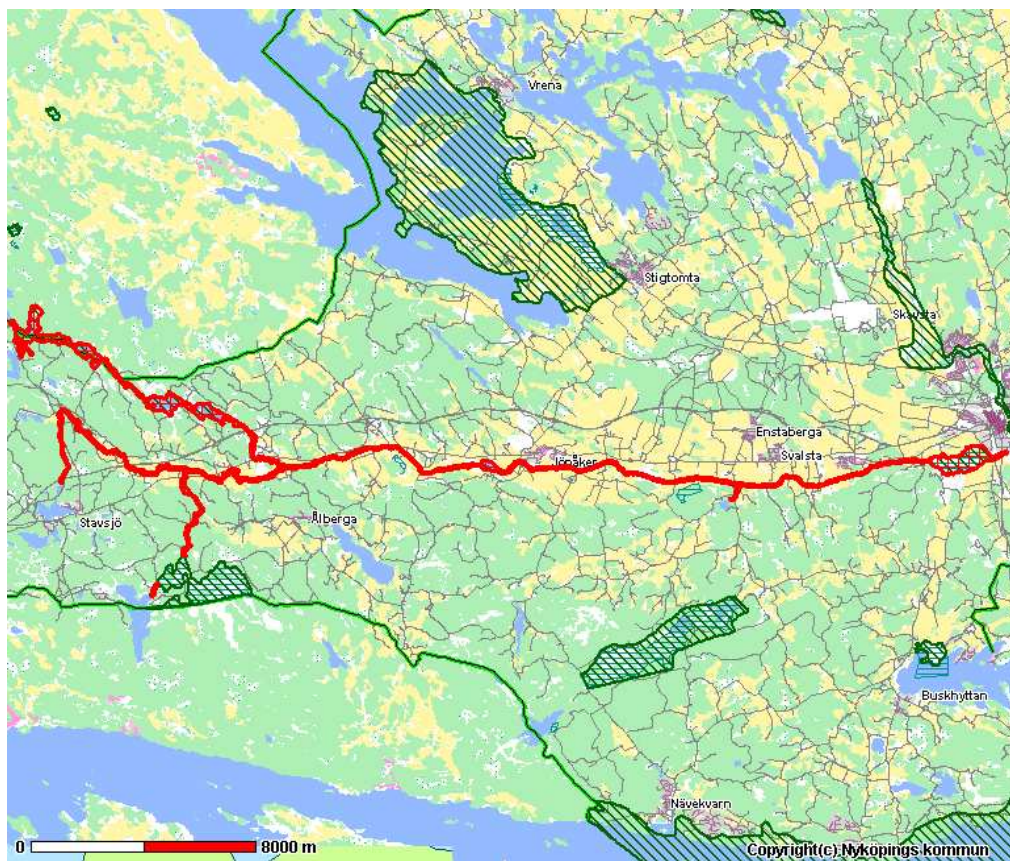
Figur 1: Båvenområdet

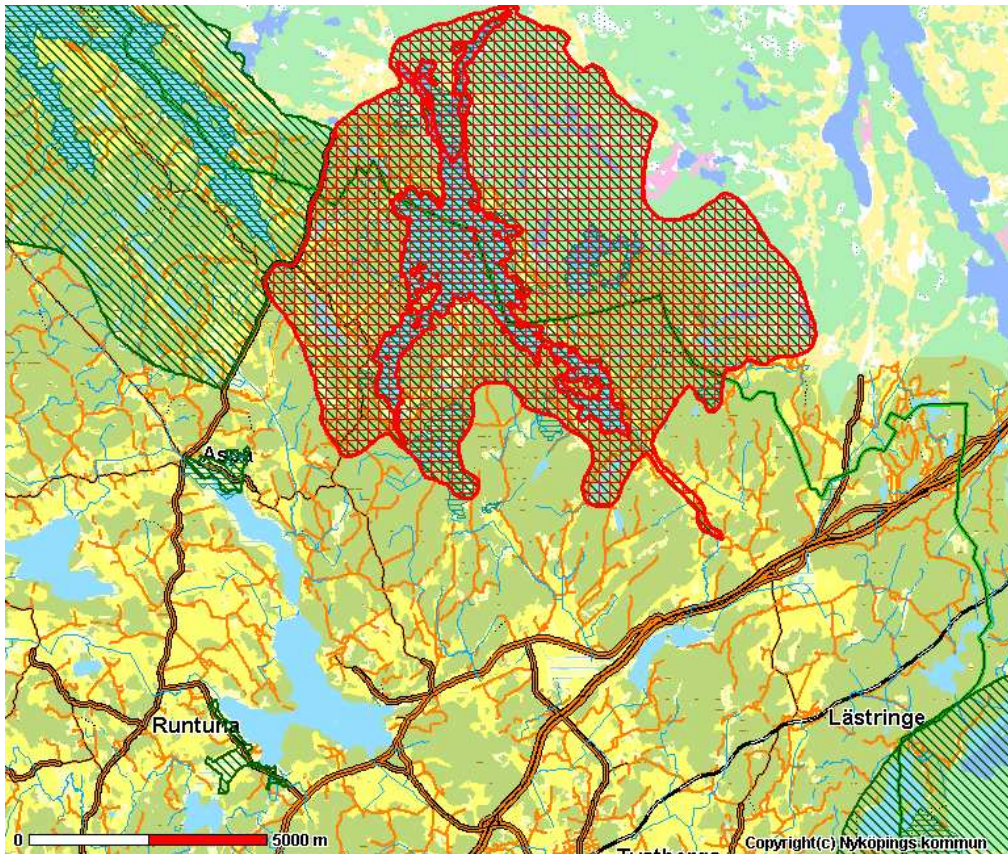
Figur 2: Davik

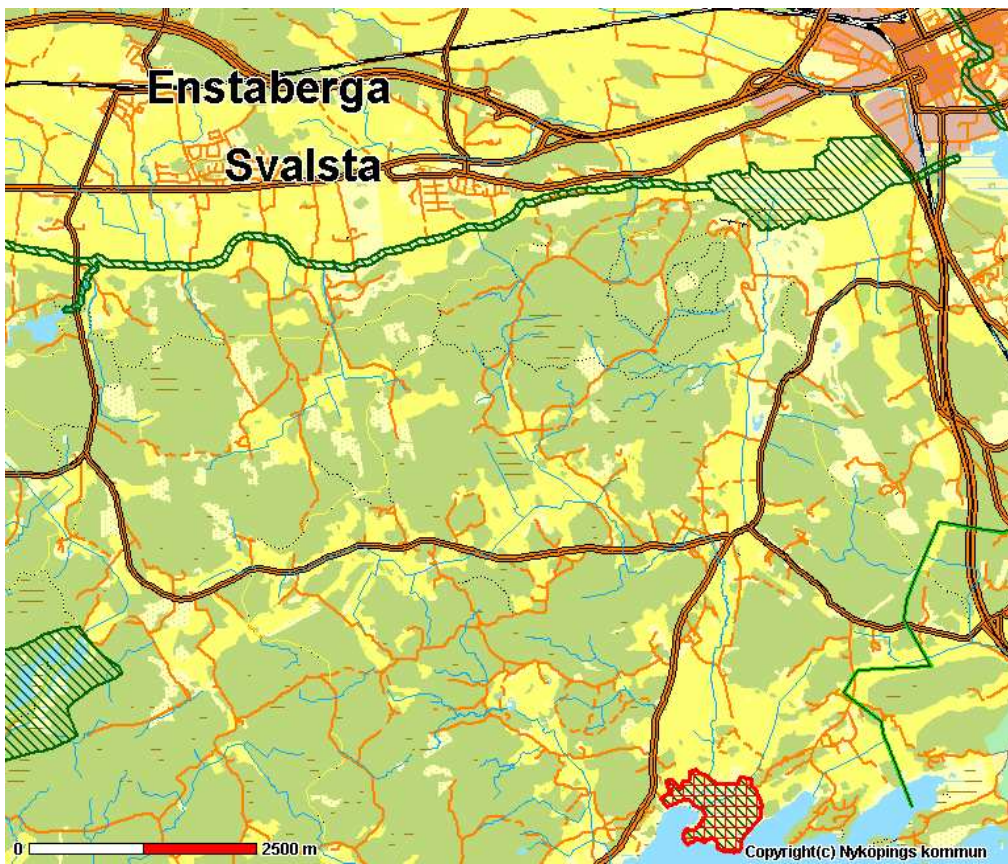
Figur 3: Hallbosjön med Bärstakärret

Figur 4: Kilaån

Figur 5: Likstammen-Trön

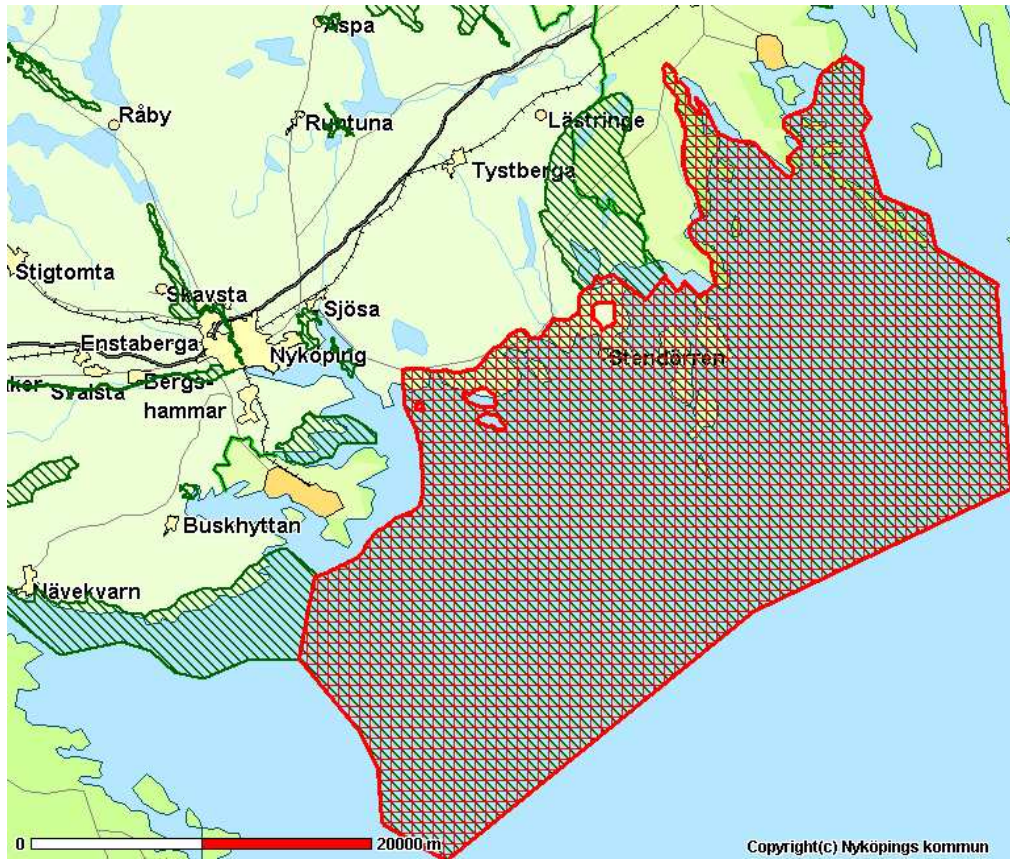
Figur 6: Stora Marsäng

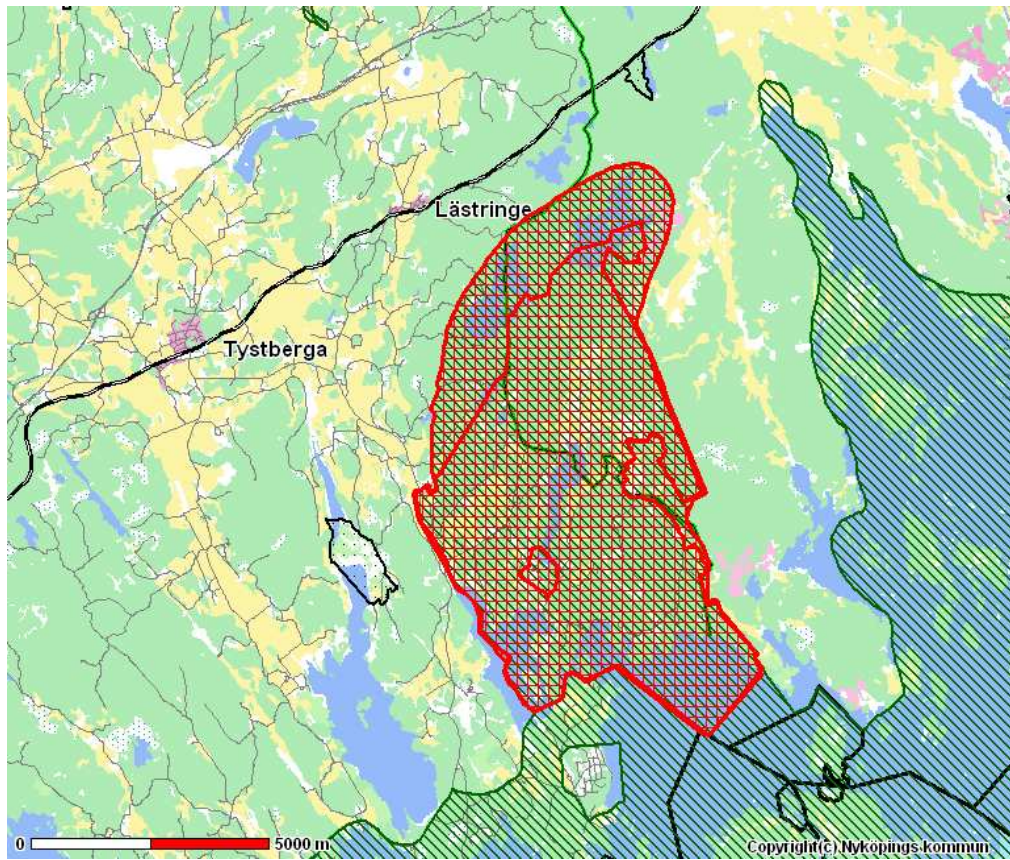
Figur 7: Ramundsbäck-Vretaån

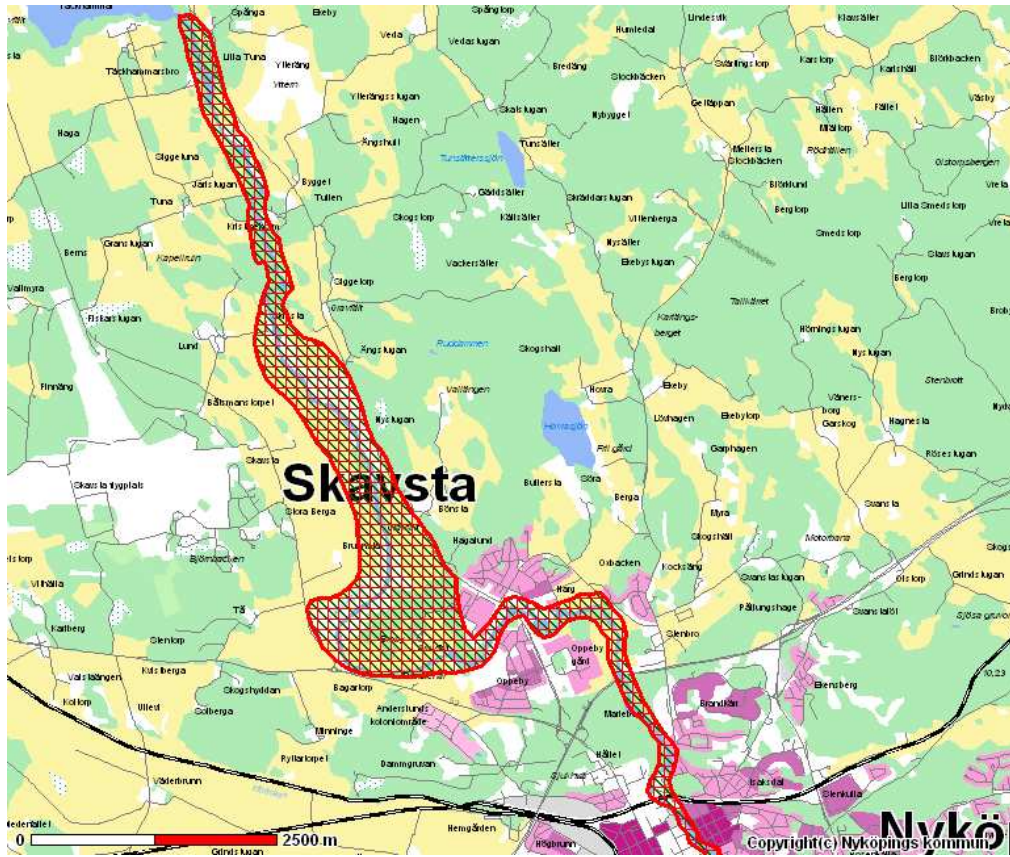
Figur 8: Västra Djupvik

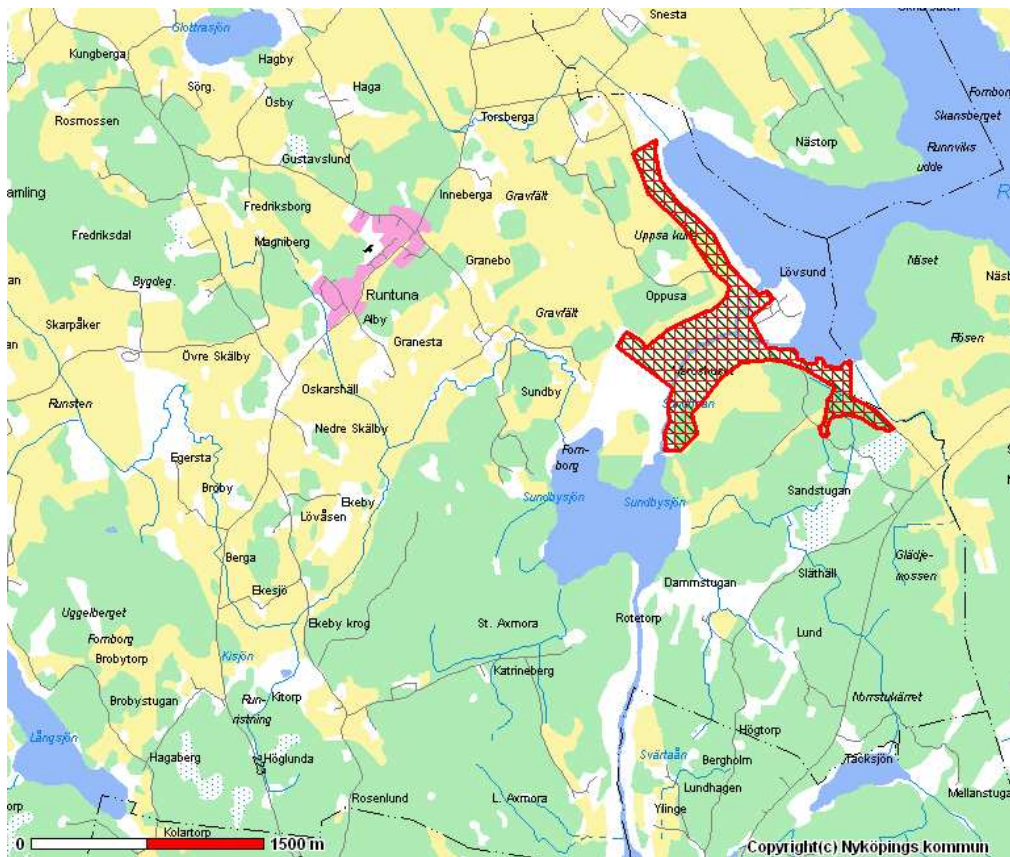
Figur 9: Sörmlands kust och skärgård

Figur 10: Nynäs

Figur 11: Nyköpingsån

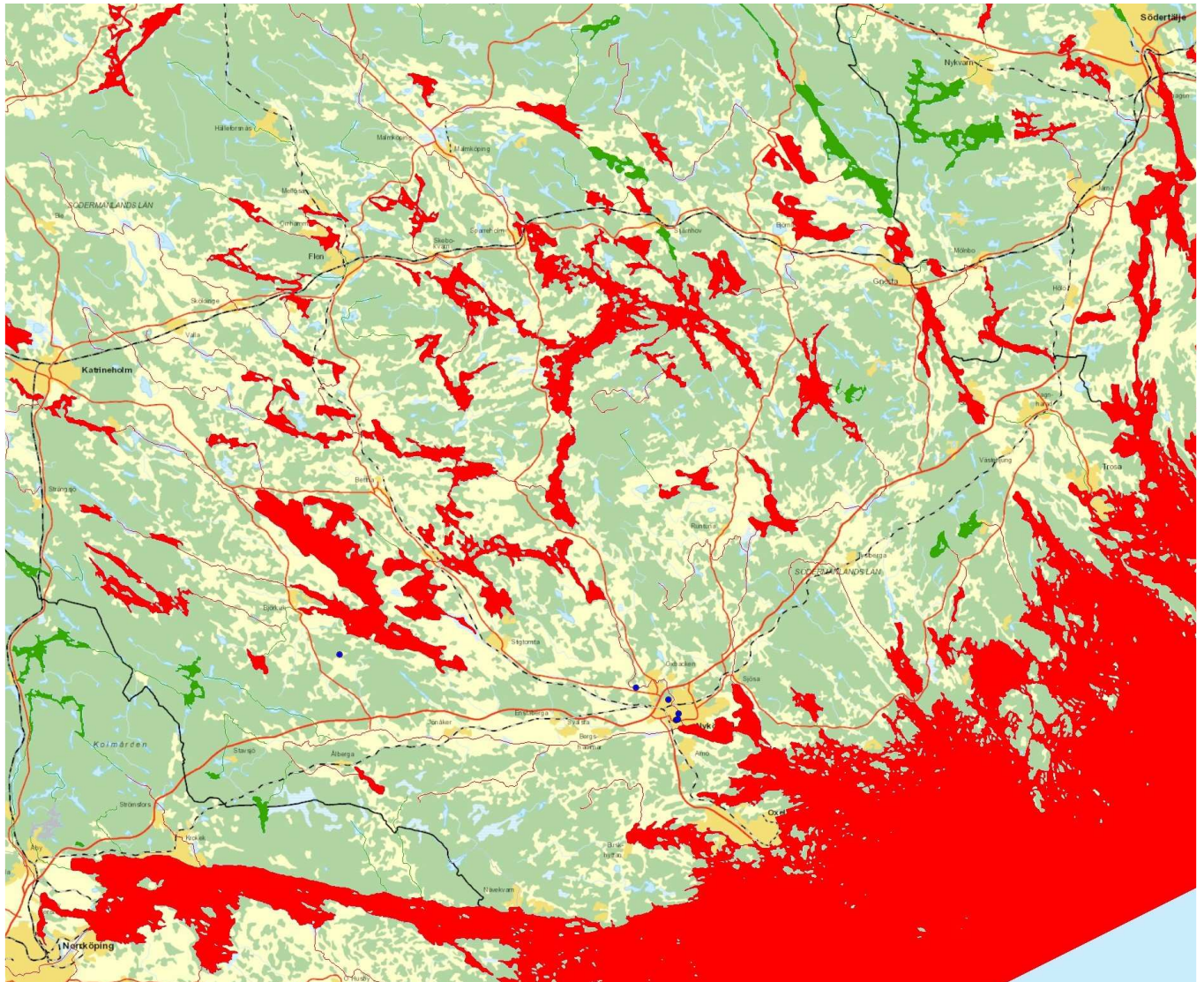
Figur 12: Lövsund

Figur 13: Vedaån

Bilaga 3

Kartbild från VISS-databasen som visar övergödningssituationen i kommunen med omnejd.

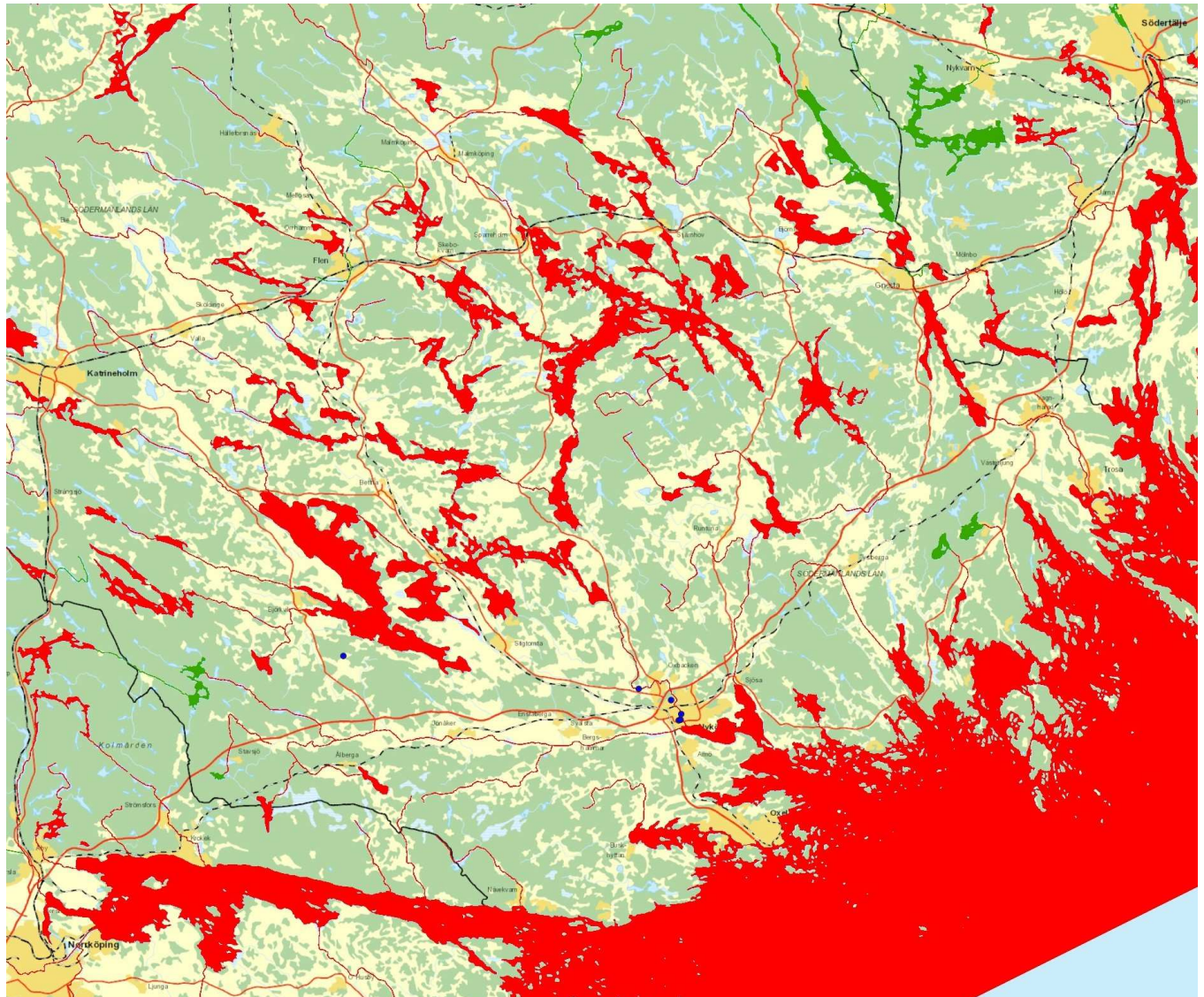

© Lantmäteriet, NVDB, ESRI Inc, RAÄ, SGU, Sjöfartsverket, SMHI, SVO, SCB, SJV, FM, Bergsstaten, SLU, DIRNAT

Bilaga 4

Kartbild från VISS-databasen som visar risk för att ekologisk status/potential inte uppnås 2015.

© Lantmäteriet, NVDB, ESRI Inc, RAÄ, SGU, Sjöfartsverket, SMHI, SVO, SCB, SJV, FM, Bergsstaten, SLU, DIRNAT

